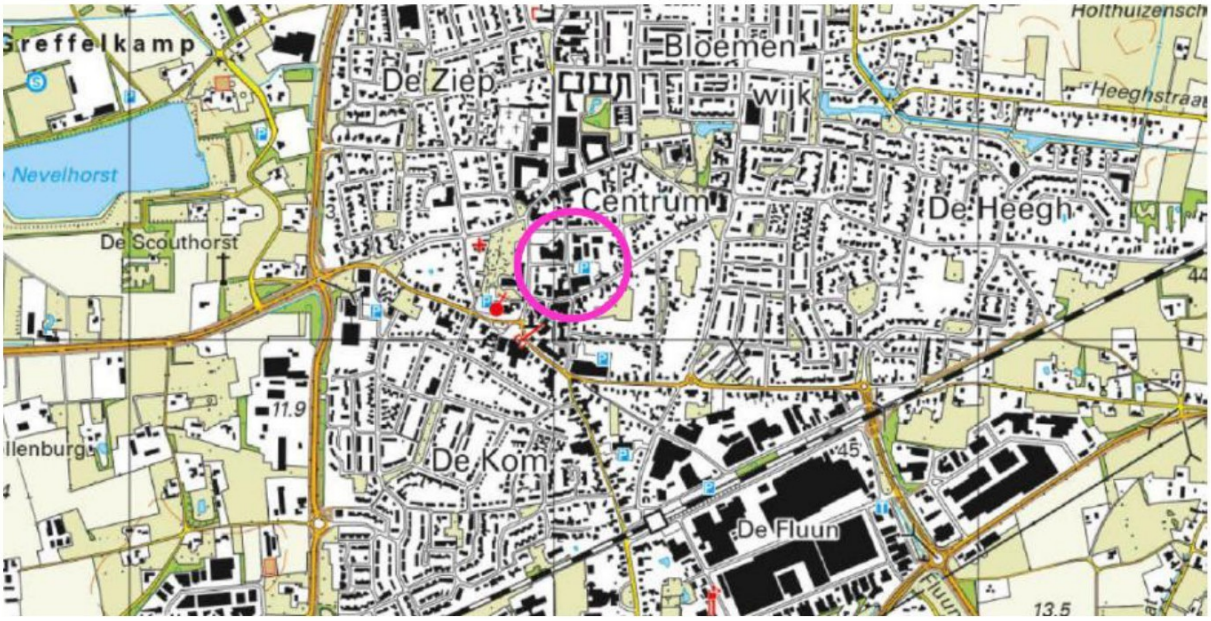
Nader onderzoek
Centrumplan Didam
Gierzwaluw, huismus en vleermuis
Geactualiseerd met resultaten najaar vleermuizen

Foreest Groen Consult BV

Nader onderzoek
Centrumplan Didam
Gierzwaluw, huismus en vleermuis
Geactualiseerd met resultaten najaar vleermuizen

Opdrachtgever: Gemeente Montferland
[redacted]

Datum: 14 september 2026

Status: **Definitieve rapportage**

Uitvoering: Foreest Groen Consult B.V.
[redacted]
E-mail [redacted] foreestgroenconsult.nl
Http://www.foreestgroenconsult.com

Veldwerk: Ecologen in dienst bij Foreest Groen Consult
Rapportage: [redacted]
Controle: [redacted]

Dit nader onderzoek heeft een wettelijke geldigheid van maximaal 3 jaar.

Inhoudsopgave

1. INLEIDING 4

2. BESCHRIJVING VAN HET PLANGEBIED 5

3. METHODE VAN ONDERZOEK 6

3.1 ONDERVERDELING VAN HET PLANGEBIED 6
3.2 GIERZWALUW 7
3.3 HUISMUS 8
3.4 VLEERMUIZEN (GEACTUALISEERD MET RESULTATEN NAJAAR ONDERZOEK) 9
3.5 INTEGRAAL ONDERZOEK 10

4. RESULTATEN 11

4.1 GIERZWALUW 11
4.2 HUISMUS 11
4.3 VLEERMUIZEN (GEACTUALISEERD MET RESULTATEN NAJAAR) 13
4.3.1 Vaste rust- en verblijfplaatsen in het voorjaar 13
4.3.2 Vaste rust- en verblijfplaatsen in het najaar 13
4.3.3 Voorjaar: Foeragerende vleermuizen en vliegroutes 17
4.3.4 Najaar: Foeragerende vleermuizen en vliegroutes 17
4.4 OVERIGE WAARNEMINGEN 18
4.4.1 Egel 19
4.4.2 Steenmarter 19

5. CONCLUSIE 20

5.1 GIERZWALUW 20
5.2 HUISMUS 20
5.3 VLEERMUIZEN 20
5.4 OVERIGE WAARNEMINGEN 22
5.4.1 Broedvogels waargenomen in of nabij beplanting 22
5.4.2 Dagvlinders 22
5.4.3 Kauw 22
5.4.4 Egel 22
5.4.5 Steenmarter 22

6. SAMENVATTING 23

7. ALGEMENE EN SPECIFIEKE ZORGPLICHT 24

8. LITERATUUR 25

1. Inleiding

Dit is de definitieve rapportage van het aanvullende soortenonderzoek voor Centrumplan Didam. Centrumplan Didam betreft de herontwikkeling van het terrein met het voormalige gemeentehuis, bibliotheek + postkantoor en de supermarkt PLUS.

Vooruitlopend op het nader onderzoek naar de huismus, gierzwaluw en vleermuizen zijn tijdelijke kasten voor de gewone dwergvleermuis, gewone grootoorvleermuis en kasten zowel geschikt voor de huismus als gierzwaluw geplaatst. Zoals afgesproken met de Provincie wordt het ecologisch onderzoek gedeeld en wordt geëvalueerd of de mitigatie voldoende is om een vergunning in het najaar te kunnen verlenen.

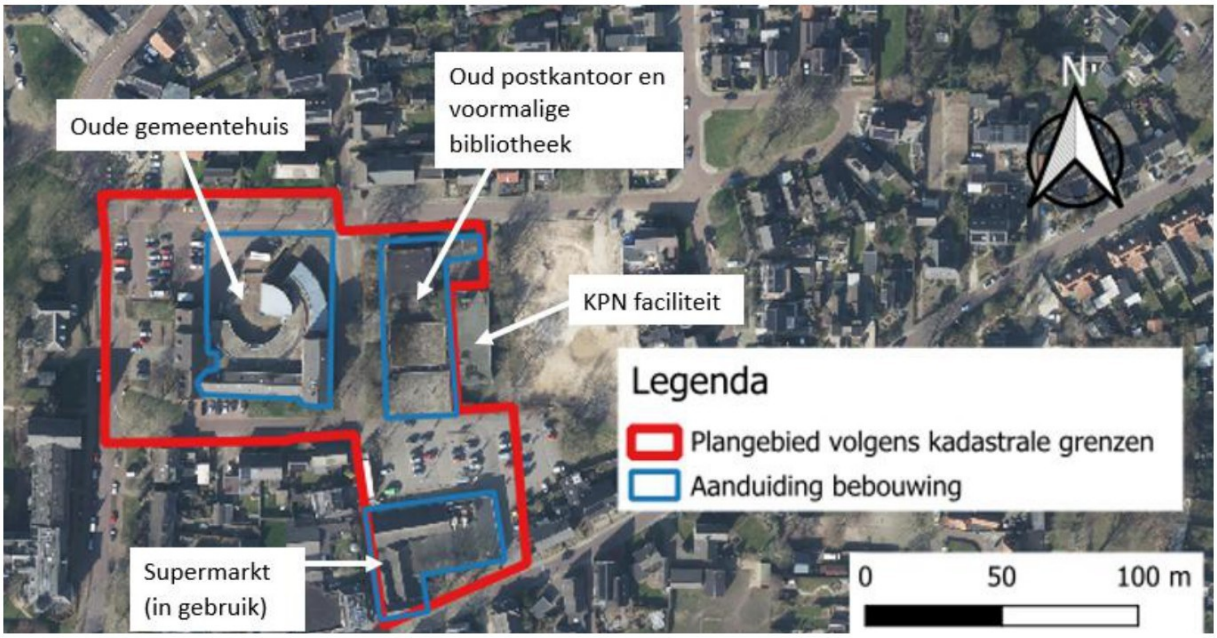
Uit de geactualiseerde quickscan: ''Actualisatie quickscan Centrumplan Didam, 3 februari 2026, Foreest Groen Consult'' blijkt dat de plannen nadelig kunnen uitvallen voor de volgende soort(groep)en:

- Gierzwaluw;
- Huismus;
- Vleermuizen (vaste rust- en verblijfplaatsen).

Dit onderzoek heeft plaatsgevonden in april tot en met september 2026.

2. Beschrijving van het plangebied

De te slopen bebouwing is gelegen in het centrum van Didam. Het plangebied is grotendeels bebouwd en verhard. De bebouwing bestaat uit het voormalige gemeentehuis en bibliotheek met oude postkantoor, en een supermarkt met bijbehorende parkeergelegenheid. Aan de oostkant van de oude bibliotheek staat een facilitair gebouw van KPN (buiten plangebied), dit gebouw blijft behouden. Het perceel ten oosten van het plangebied is op het moment van schrijven voorbereid voor bouw. Het gemeentehuis en de supermarkt zijn gedeeltelijk voorzien van hellende daken met dakpannen, de overige bebouwing is voorzien van platte daken afgewerkt met bitumen. Onverharde delen liggen verspreid over het plangebied en bestaan uit gazons, (solitaire) bomen, hagen en heestervakken met hoofdzakelijk gecultiveerde soorten. In verband met de centrumligging bestaat de directe omgeving uit verharding en woningen met plaatselijk openbaar groen.

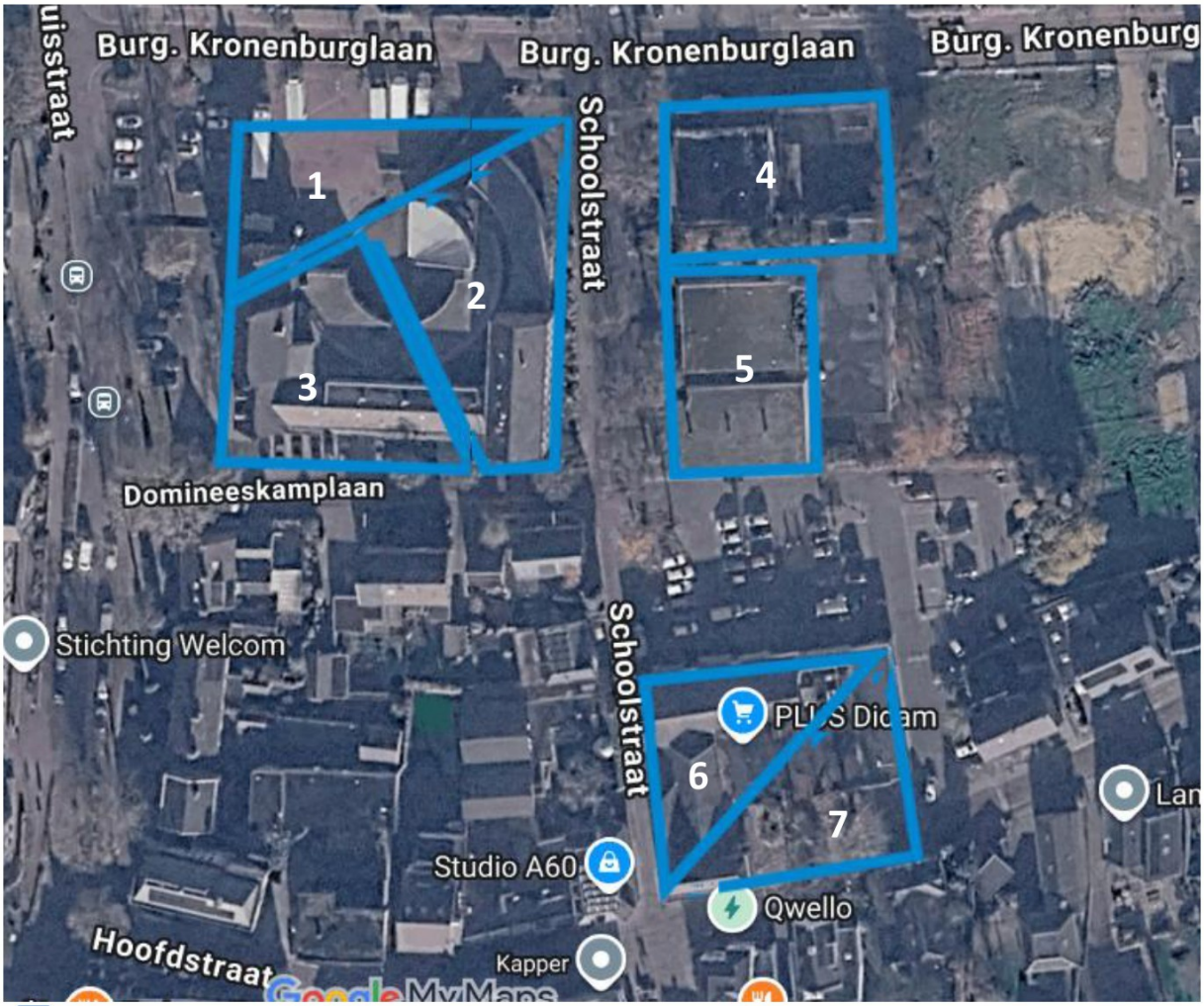

Afbeelding 1. Ligging van het plangebied (bron: QGIS en PDOK).

3. Methode van onderzoek

3.1 Onderverdeling van het plangebied

Om een volledig overzicht van het plangebied te krijgen is deze opgedeeld in zeven verschillende clusters van onderzoek (zie afbeelding 2).

Afbeelding 2. Het plangebied met aangegeven clusters 1, 2, 3, 4, 5, 6 en 7.

3.2 Gierzwaluw

Voor de gierzwaluw zijn drie veldbezoeken afgelegd in de periode tussen 1 juni - 15 juli 2026. Het gierzwaluw onderzoek is drie keer gecombineerd uitgevoerd met het vleermuisonderzoek. Dit voldoet aan de inspanningsverplichting conform het Kennisdocument gierzwaluw 2.0 van BIJ12 en de toelichting voor aanvraag Omgevingsvergunning van de provincie Gelderland (versie 27 februari 2024).
. In alle gevallen is 1,5 uur voor zonsopkomst gestart.

Tabel 1. Data en duur van de gierzwaluw bezoeken.

Bezoek	Aantal waarnemers	Datum	Omstandigheden	Tijd
1	4	1 juni 2026	20 °C, 1 Bft, 6/8 - 20 °C, 1 Bft, 2/8	20:15 – 23:00
2	2	22 juni 2026	22 °C, 3 Bft, 0/8 - 21 °C, 2 Bft, 0/8	20:30 – 23:00
3	3	14 juli 2026	26 °C, 2 Bft, 1/8 - 23 °C, 2 Bft, 0/8	20:15 – 23:00

Voor de gierzwaluw moet worden opgemerkt dat slechts 2 gebouw(delen) zijn die geschikt zijn voor gierzwaluwen. Dit betreft het hoogbouw deel van het voormalige gemeentehuis en het punt dak van de PLUS. Alleen hier is een vrije invliegroute op een geschikte nok vorst of kantpannen aanwezig (afbeelding 3). Hierdoor volstaat het om met 2, 3 of 4 waarnemers het plangebied te inventariseren.

Afbeelding 3. Potentiële nestlocaties gierzwaluw aangegeven met de cirkel.

3.3 Huismus

Voor de huismus zijn twee veldbezoeken afgelegd in de periode tussen 1 april – 15 mei 2026. Dit onderzoek is in de ochtend uitgevoerd (1 uur na zonsopkomst – 11.00) onder gunstige weersomstandigheden. Hiermee wordt voldaan aan de onderzoeksinspanning die is voorgeschreven in het kennisdocument Huismus 2.1 van BIJ12 en de toelichting voor aanvraag Omgevingsvergunning van de provincie Gelderland (versie 27 februari 2024).

Tabel 2. Data en duur van de huismus bezoeken.

Bezoek	Datum	Omstandigheden	Tijd
1	1 april 2026	6 °C, 0/8, 0 Bft zonnig en helder weer	9:30 – 11:00
2	16 april 2026	10 °C, 1/8, 1 Bft zonnig en licht bewolkt	9:15 – 10:40

Onderzoeksgebied

De omgeving is tot ongeveer 200 meter vanaf het plangebied onderzocht op nestlocaties van huismussen.

3.4 Vleermuizen (geactualiseerd met resultaten najaar onderzoek)

Voor het onderzoek naar vaste rust- en verblijfplaatsen is het geldende vleermuisprotocol 2021 gevolgd. Gezien het gehele plangebied niet voor 75% door één waarnemer is te overzien is deze onderverdeeld in zeven clusters (afbeelding 2). Deze zeven clusters waren elk voor minimaal 75% te overzien. Op te merken is dat oostgevel van cluster 5 volledig is begroeid met beplanting, hier kunnen geen vleermuizen aanvliegen.

Om goed inzicht te krijgen in de huidige situatie zijn hiervoor in de periode juni – juli vier bezoeken per cluster afgelegd. Dit betreft enkel het voorjaarsonderzoek. In het najaar zijn aanvullend twee bezoeken uitgevoerd.

Ten minste één van de bezoeken heeft plaatsgevonden voor zonsopkomst in verband met de mogelijke aanwezigheid van de gewone dwergvleermuis. De overige twee bezoeken hebben plaatsgevonden in de avond in verband met de mogelijke aanwezigheid van de laatvlieger. De onderzoeksinspanning is aangepast omdat de locatie binnen een bufferzone van mannenverblijven van de meervleermuis ligt en door de mogelijke aanwezigheid van de gewone grootoorvleermuis. De grootoorvleermuis is namelijk bij het nader onderzoek in 2020 aangetroffen. Voor de meervleermuis is een ochtend bezoek uitgevoerd in juli, waarbij de onderzoekers 3 uur voor zonsopkomst aanwezig waren.

Voorjaar

Tabel 3. Data en duur van de vleermuis bezoeken in het voorjaar.

Bezoek	Datum	Cluster	Omstandigheden	Tijd
Avond	1 juni 2026	1, 3, 5, 6	20 °C, 1 Bft, 2/8 - 18 °C, 1 Bft, 2/8	21:46 - 00:16
	14 juli 2026	2,4,7	24 °C, 2 Bft, 1/8 - 21 °C, 2 Bft, 0/8	21:52 - 00:22
Ochtend	18 juni 2026	1 t/m 7	19 °C, 0 Bft, 0/8 - 16 °C, 1 Bft, 6/8	02:15 - 05:15
Avond	22 juni 2026	1 t/m 7	22 °C, 3 Bft, 0/8 - 21 °C, 2 Bft, 0/8	22:00 - 00:30
Ochtend	7 juli 2026	1,3,4,6,7	19 °C, 2 Bft, 1/8 - 17 °C, 3 Bft, 7/8	02:25 - 05:30
	8 juli 2026	2, 5	19 °C, 2 Bft, 7/8 - 17 °C, 2 Bft, 7/8	02:24 - 05:24

Najaar

Cluster 6 en 7 betreffen de PLUS supermarkt welke nog in gebruik is (sociaal-maatschappelijke functie). Hierdoor is bij deze clusters later gestart (paarverblijf meervleermuis namelijk niet van toepassing). Bij de overige clusters 1 t/m 5 is wel onderzoek naar paarverblijven van de meervleermuis uitgevoerd. Bij alle clusters is onderzoek naar massawinterverblijven uitgevoerd. Tussen de bezoeken zit minimaal 20 dagen. Voor alle bijzondere soorten is gestart tussen 22:00 – 01:00 voor het onderzoek naar paarverblijfplaatsen. Voor de clusters zijn in totaal 4 waarnemers per onderzoeksronde ingezet. Dit is ruim voldoende om het baltsgedrag en zwermgedrag van vleermuizen in kaart te brengen. Elk cluster is 2 keer onderzocht.

Tabel 4. Data en duur van de vleermuis bezoeken jn het najaar.

Datum	Cluster	Aantal waarnemers	Omstandigheden	Tijd
16 augustus 2026	1 t/m 5 (ronde 1)	3	19 °C, 2 Bft, 3/8 - 16 °C, 0 Bft, 7/8	20:55 - 02:00
18 augustus 2026	6,7 (ronde 1)	1	19 °C, 0 Bft, 8/8 - 16 °C, 0 Bft, 8/8	00:00 - 02:00
8 september 2026	5 (ronde 2)	1	18 °C, 1 Bft, 8/8 - 15 °C, 1 Bft, 1/8	20:10 – 02:00
8 september 2026	6,7 (ronde 2)	1	17 °C, 1 Bft, 8/8 - 15 °C, 1 Bft, 1/8	00:00 - 02:00
10 september	1 t/m 4 (ronde 2)	2	15 °C, 1 Bft, 0/8 - 13 °C, 2 Bft, 8/8	20:00 – 02:00

Tijdens de bezoeken voldeed het weer aan de normen die hiervoor in het vleermuisprotocol zijn gesteld.

Het onderzoek wordt uitgevoerd op zicht en met behulp van een Petterson D240 en/ of een Batlogger M. De Batlogger is de dag na het onderzoek uitgelezen met het programma Batexplorer van Elektron. Vervolgens zijn de opgeslagen gegevens geanalyseerd.

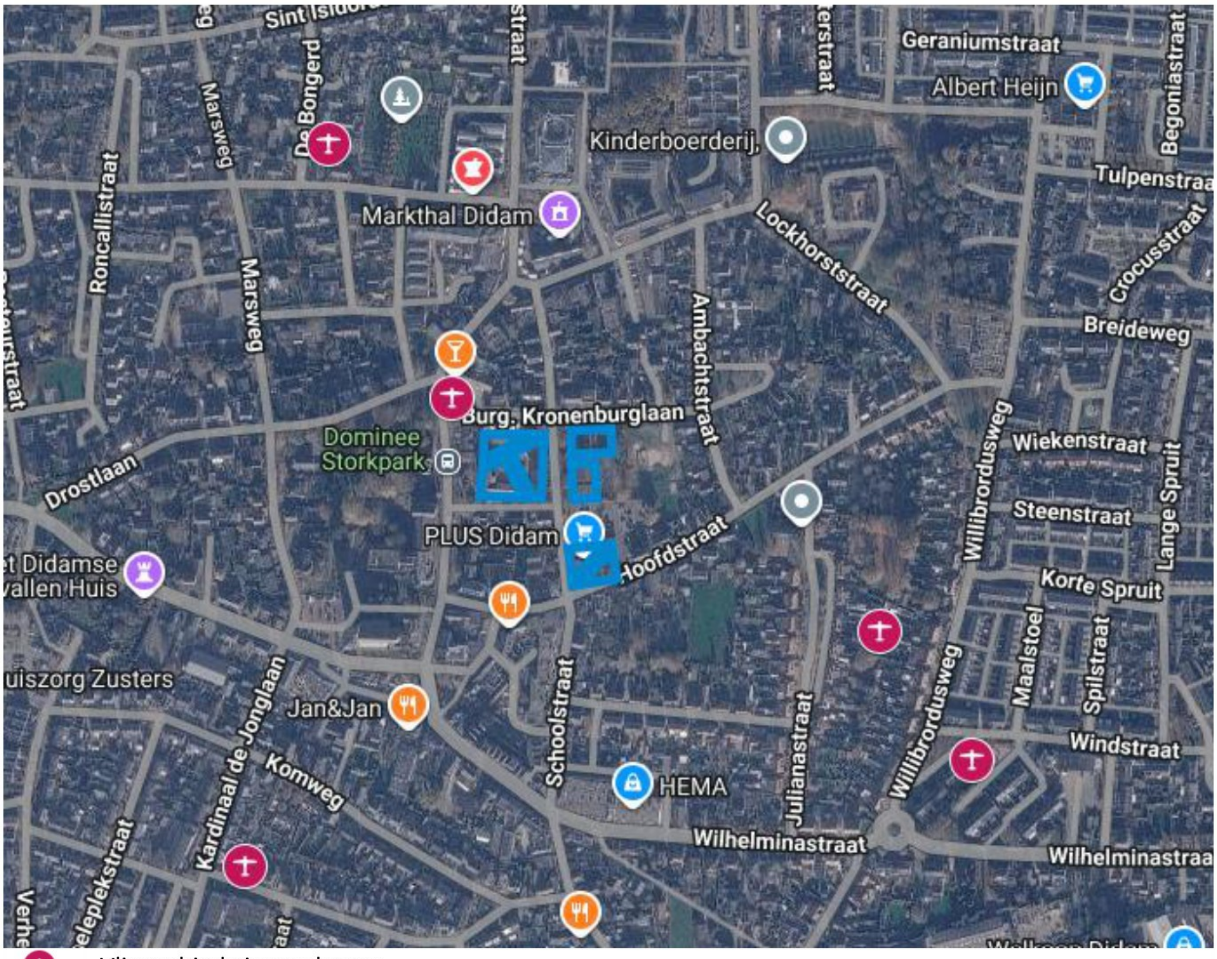
3.5 Integraal onderzoek

Tijdens het onderzoek naar een soort(groep) wordt altijd gelet op de mogelijke aanwezigheid van andere soorten. Bij elk bezoek aan de locatie worden alle waarnemingen genoteerd en in de resultaten opgenomen. Hierdoor wordt een completer beeld vergaard van de onderzoeklocatie.

4. Resultaten

4.1 Gierzwaluw

Tijdens de onderzoeken is een groep van maximaal 30 foeragerende gierzwaluwen waargenomen. Deze vlogen over woonwijken hoog over het plangebied. Gierzwaluwen toonden geen interesse in de bebouwing. In of nabij het plangebied zijn geen nestlocaties van gierzwaluwen waargenomen.

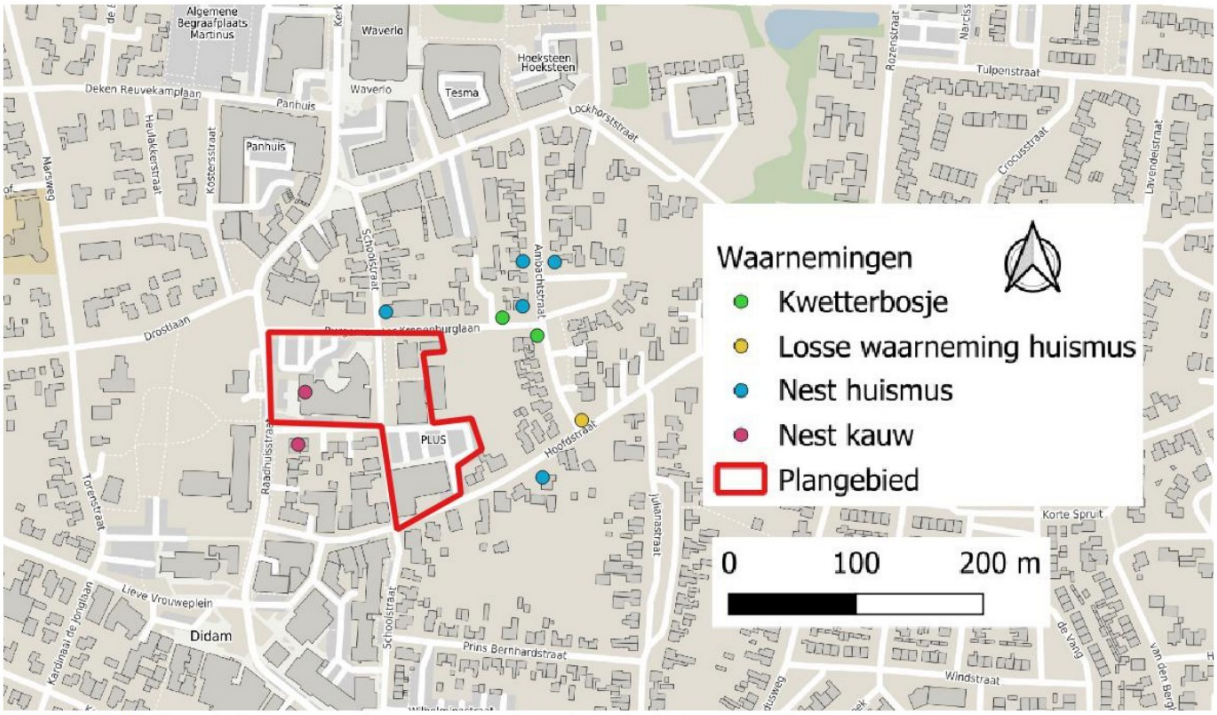

Vlieggebied gierzwaluwen
Clusters in plangebied

Afbeelding 4. Visualisatie vlieggebied en vliegrichting van de gierzwaluwen.

4.2 Huismus

Bij het nader onderzoek naar de huismus zijn binnen het plangebied geen nesten van de huismus aangetroffen. In de nabije omgeving zijn enkele woningen met zingende mannetjes en twee kwetterbosjes waargenomen. Op het monumentale gedeelte van het gemeentehuis, welk behouden blijft in de plannen, zijn waarnemingen gedaan van kauwen met nestmateriaal bij de schoorsteen. Hieronder staat een overzicht van de waarnemingen en enkele foto's:

Afbeelding 5. Overzicht waarnemingen nesten broedvogels: huismus en kauw.

Afbeelding 6. Waarnemingen huismus Ambachtstraat 15 (links) en Burg. Kronenburglaan 24 (rechts).

4.3 Vleermuizen (geactualiseerd met resultaten najaar)

4.3.1 Vaste rust- en verblijfplaatsen in het voorjaar

Tijdens het nader onderzoek is 1 zomerverblijf van de gewone dwergvleermuis waargenomen in het plangebied. Dit betreft het hoogbouw gedeelte van het voormalige gemeentehuis. Eén gewone dwergvleermuis maakte gebruik van de kast die is opgehangen in 2020 aan een boom ter hoogte van de voormalige bibliotheek (Schoolstraat 22). Eén gewone dwergvleermuis maakte gebruik van een platte kast ter hoogte van het voormalig postkantoor (Burgemeester Kronenburglaan 2). De locaties van invliegen staan weergegeven in afbeelding 7.

Hiernaast is bij de kruising Burg. Kronenburglaan en Schoolstraat op de ochtend van 18 juni een kleine groep van 8 gewone dwergvleermuizen aangetroffen die voor zonsopkomst hier kort aan het zwermen waren. Op 22 juni en de daarop volgende onderzoeken is nauwlettend gekeken of uitvliegers werden vastgesteld. Dit is hier niet het geval geweest. De zwermende vleermuizen zijn waargenomen in een periode dat het zeer heet was, mogelijk waren deze vleermuizen op zoek naar een nieuwe plek en werd daarom dit sociale gedrag waargenomen.

4.3.2 Vaste rust- en verblijfplaatsen in het najaar

Tijdens het onderzoek in het najaar zijn geen zwermende vleermuizen aangetroffen. Op drie locaties zijn aanwijzingen dat gewone dwergvleermuizen een paarterritorium bewaken.

1) Het eerste paarterritorium is de noordelijke kopgevel van het hoogbouw deel van het voormalige gemeentehuis. De gewone dwergvleermuis vloog herhaaldelijk langs deze gevel en baltsroepen zijn opgenomen.

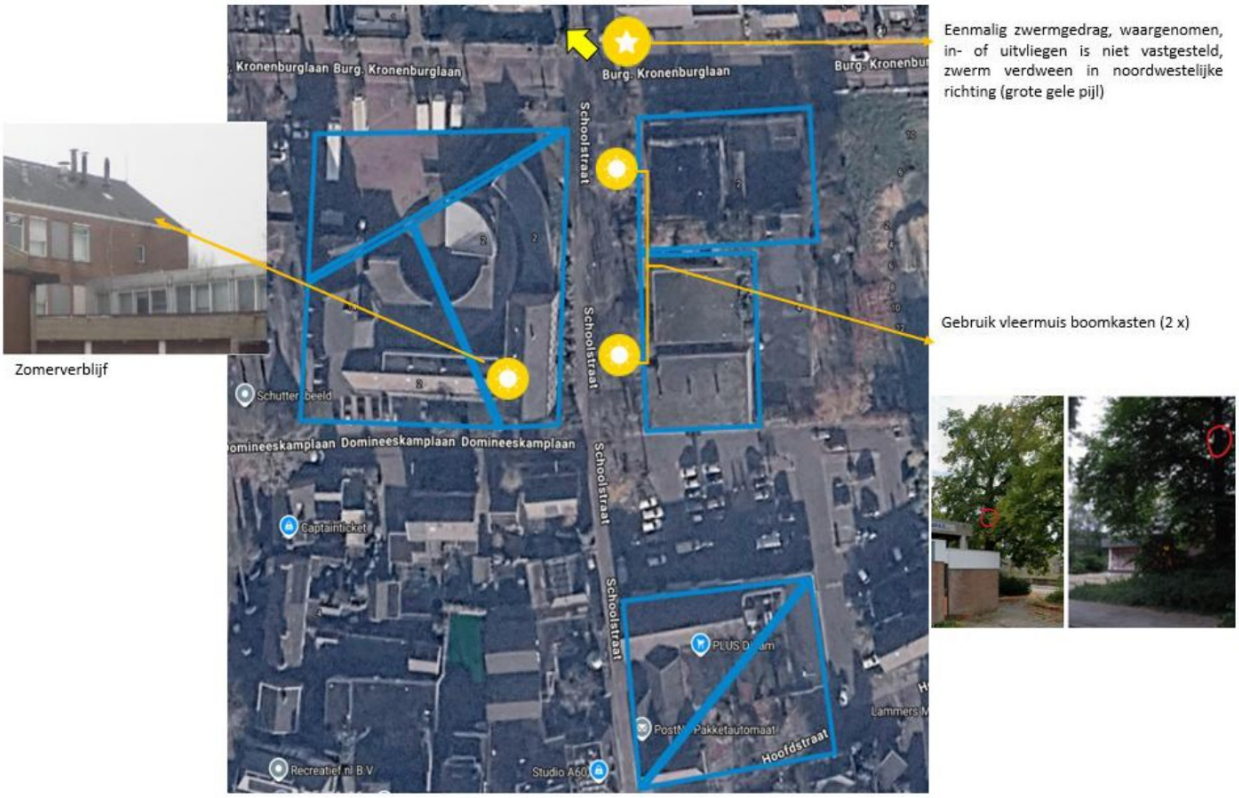
2) Het tweede paarterritorium werd vastgesteld bij de vleermuizenkast aan Schoolstraat 2 in een boom. Dit is de boomkast opgehangen voor de reeds verlopen vergunning. Hier werd ook een zomerverblijf vastgesteld. Dit is dus een dubbeldoel verblijf.

3) Het laatste baltsterritorium werd vastgesteld bij een woning tegenover de PLUS supermarkt. Hier was herhaald een baltsroep te horen bij de woning. Dit valt buiten het plangebied.

Tabel 4. Resultaten onderzoek vaste rust- en verblijfplaatsen vleermuizen.

Type verblijf	Aantal verblijfplaatsen	In plangebied?	Soort	Aantal individuen	Locatie(s)
Winterverblijf	Afwezig	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.
Kraamverblijf	Afwezig	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.
Zwermgedrag	Geen uitvliegen of invliegen vastgesteld	Eenmalig zwermend vastgesteld op 18 juni 2026	Gewone dwergvleermuis	8	Nabij cluster 4
Zomerverblijf	1	Ja	Gewone dwergvleermuis	1	Cluster 2: Gat in boeibord
	2	Nee	Gewone dwergvleermuis	1	In vleermuiskast aan boom ter hoogte van Burg. Kronenburglaan 2
				1	In vleermuiskast aan boom ter hoogte van Schoolstraat 22
Baltsterritorium	1	Ja	Gewone dwergvleermuis	1	Noordelijke kopgevel hoogbouw oude gemeentehuis
	2	Nee	Gewone dwergvleermuis	1	In vleermuiskast aan boom ter hoogte van Schoolstraat 22
				1	Woning tegenover PLUS supermarkt

Voorjaar

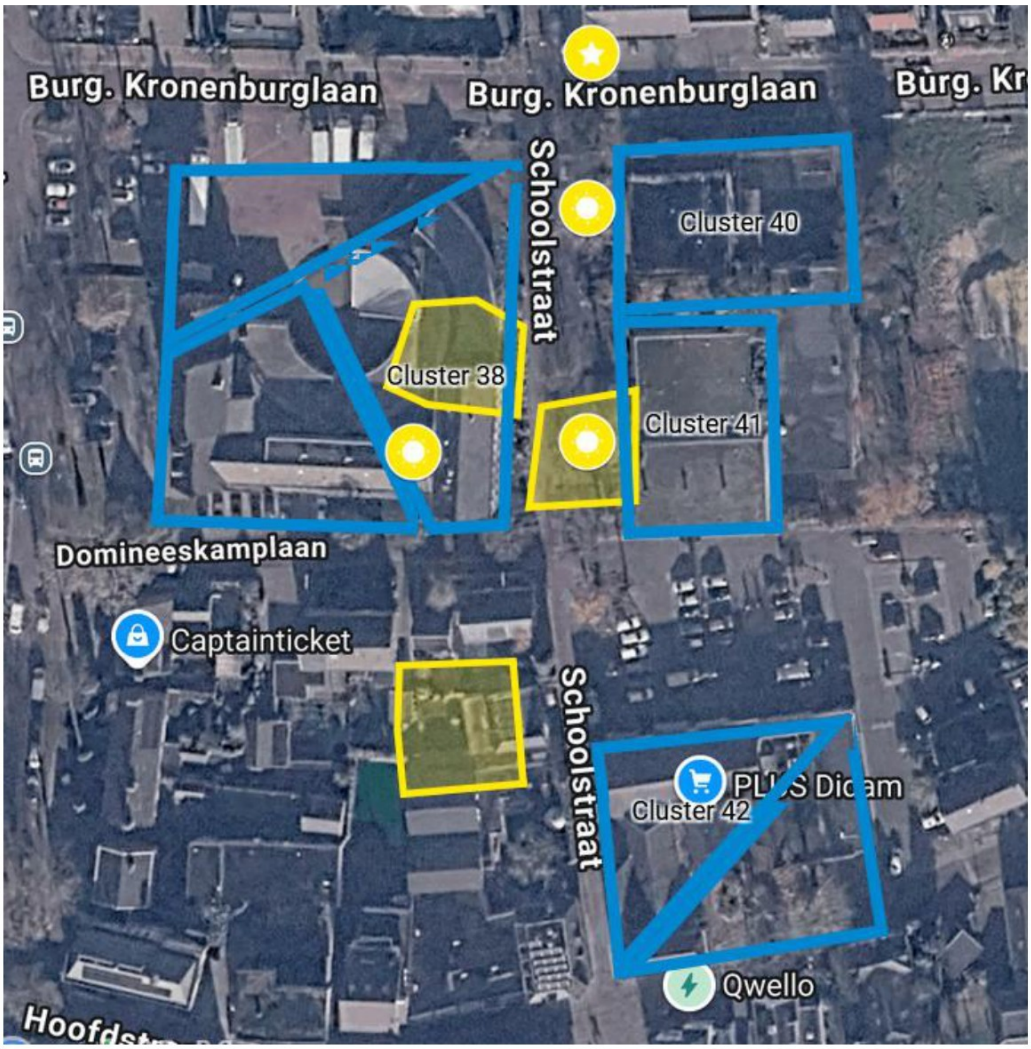

- Zomerverblijf gewone dwergvleermuis
- Zwermgedrag gewone dwergvleermuis

Afbeelding 7. Visualisatie van de vaste rust- en verblijfplaatsen van vleermuizen in en nabij het plangebied.

Najaar

De verblijven aangetroffen in het voorjaar staan ook op deze kaart. Zo kan beter worden beoordeeld of er sprake is van verblijven die een dubbeldoel functie hebben voor vleermuizen.

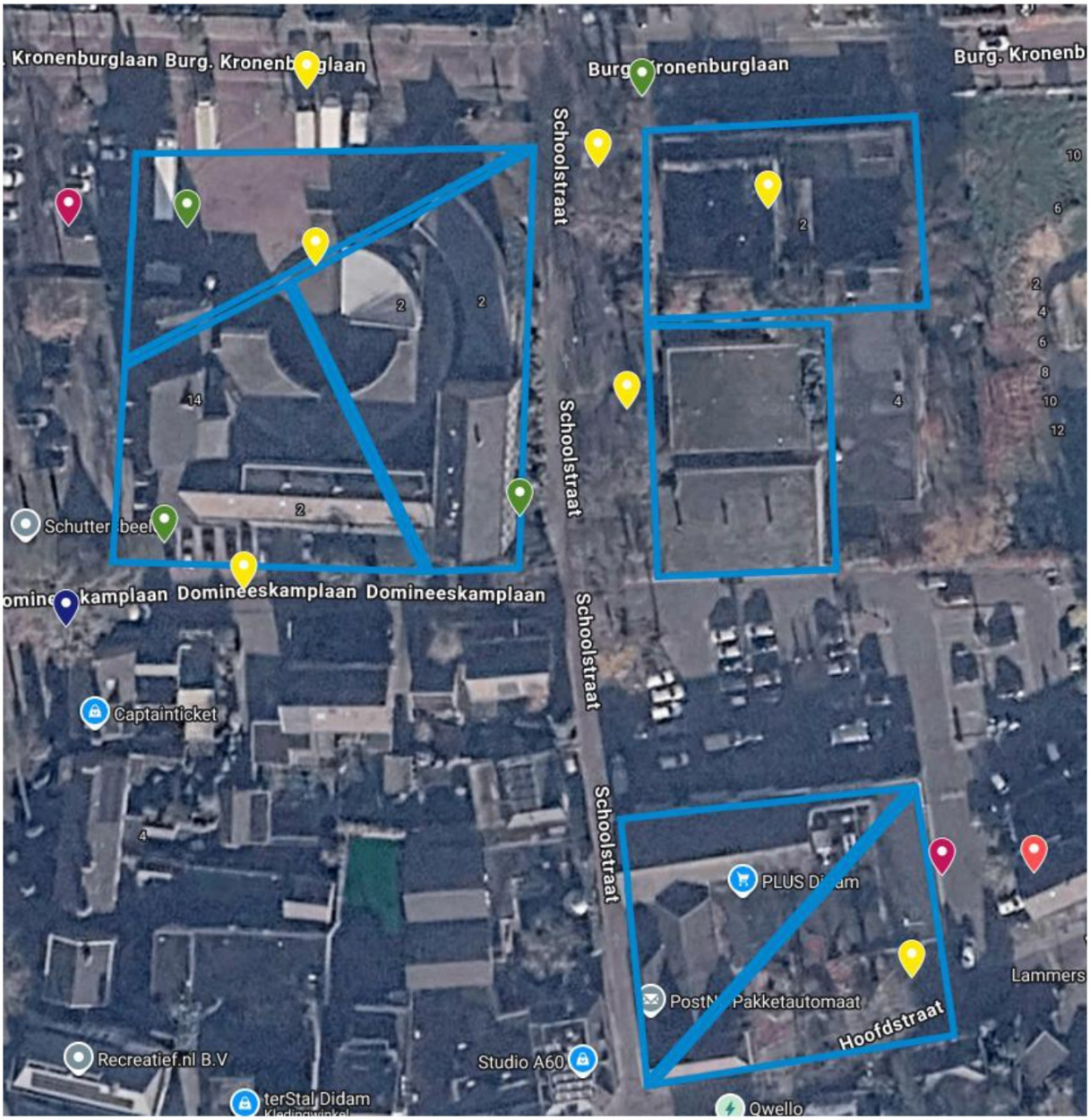
Afbeelding 8. Visualisatie van de baltsterritoria van vleermuizen in en nabij het plangebied.

4.3.3 Voorjaar: Foeragerende vleermuizen en vliegroutes

In het plangebied zijn meerdere foeragerende vleermuizen waargenomen. Gewone dwergvleermuizen foerageren langs de Schoolstraat, Domineeskamplaan en Burg. Kronenburglaan. Een ruige dwergvleermuis werd eenmaal gehoord vanuit de richting van het Dominee Stork Park. De laatvlieger werd gezien dat deze passeerde bij de Raadhuisstraat, Burgemeester Kronenburglaan en Schoolstraat. Tot slot is een enkele opname gemaakt van een meervleermuis die de locatie passeerde in de buurt van de PLUS. Vliegroutes zijn niet vastgesteld.

4.3.4 Najaar: Foeragerende vleermuizen en vliegroutes

Het beeld van foeragerende vleermuizen is vergelijkbaar met dat van het voorjaar. In het najaar zijn geen bijzondere vleermuizen waargenomen. In het najaar zijn alleen gewone dwergvleermuizen, laatvlieger en rosse vleermuis waargenomen. Ook hier geldt dat de Schoolstraat het drukst bezocht is door foeragerende vleermuizen. Vliegroutes zijn op geen enkel moment vastgesteld.

- Gewone dwergvleermuis
- Laatvlieger
- Rosse vleermuis
- Ruige dwergvleermuis
- Meervleermuis

Afbeelding 9. Visualisatie van foeragerende vleermuizen in en nabij het plangebied.

4.4 Overige waarnemingen

Tijdens het nader onderzoek zijn in de omgeving waarnemingen gedaan van diverse algemene zangvogels zonder jaarrond beschermd nest en enkele algemene dagvlinders. Het betreft:

koolmees, pimpelmees, merel, roodborst, Turkse tortel, houtduif, tjiftjaf, scholekster, groene specht, klein koolwitje en citroenvlinder. Hiernaast zijn ook een egel en een steenmarter aangetroffen.

4.4.1 Egel

Een egel was meerdere keren aangetroffen bij heestervakken bij de Schoolstraat. Hiernaast is de egel eenmalig waargenomen ten westen van het voormalig gemeentehuis. De egel liep rond en was vermoedelijk op zoek naar voedsel.

4.4.2 Steenmarter

Een steenmarter werd eenmaal rennend over de parkeerplaats van het voormalige gemeentehuis gezien. De steenmarter schuilde soms onder auto's en verdween weer uit het plangebied.

5. Conclusie

5.1 Gierzwaluw

In- of uitvliegende gierzwaluwen zijn niet waargenomen.

Gierzwaluwen vlogen tijdens de onderzoeken hoog over de volledige wijk en vlogen niet vlak langs de onderzochte gebouwen. De gierzwaluwen hadden geen binding met het plangebied.

Conclusie
De Omgevingswet wordt voor wat betreft de gierzwaluw niet overtreden. Een vergunning van de Omgevingswet is voor wat betreft de gierzwaluw niet noodzakelijk.

5.2 Huismus

Binnen het plangebied zijn geen nesten van de huismus en geen kwetterbosjes aangetroffen. De werkzaamheden hebben geen negatief effect op de nestplaatsen of kwetterbossen in de omgeving.

Conclusie
Voor de huismus is geen aanvulling nodig op het aantal tijdelijke kasten. De Omgevingswet wordt voor wat betreft de huismus niet overtreden. Een vergunning van de Omgevingswet is voor wat betreft de huismus niet noodzakelijk.

5.3 Vleermuizen

Zomer- en kraamverblijven
Bij het onderzoek is 1 zomerverblijf van de gewone dwergvleermuis waargenomen in de te slopen bebouwing. Daarnaast zijn twee vleermuiskasten in twee van de bomen in gebruik door een gewone dwergvleermuis als zomerverblijf. Zwermend gedrag (in het voorjaar) werd 1 keer waargenomen, maar dit is nooit gekoppeld aan in- of uitvliegers.

Paarverblijven
Binnen de te slopen bebouwing is 1 baltsterritorium vastgesteld. De vleermuis verblijft mogelijk in de noordelijke kopgevel van het voormalige gemeentehuis. Volgens de regels moet worst case worden uitgegaan dat de gewone dwergvleermuis een paarverblijf heeft in deze kopgevel.

Massawinterverblijf
Massawinterverblijven zijn niet aanwezig. Op geen enkel moment zijn zwermende vleermuizen waargenomen in het najaar.

Bijzondere soorten

Eenmaal is een opname gemaakt van een passerende meervleermuis in de buurt van de PLUS supermarkt. Gewone grootoorvleermuizen zijn in tegenstelling tot het voorgaande onderzoek van Laneco op dit moment niet aangetroffen.

Foeragerende vleermuizen en vliegroutes

Verschillende vleermuizen soorten foerageren in het centrumgebied van Didam. Voor geen van de vleermuizen (gewone dwergvleermuis, ruige dwergvleermuis, laatvlieger, rosse vleermuis en meervleermuis) wordt het plangebied aangemerkt als essentieel. De hoeveelheid groen elementen is beperkt en in de omgeving is meer kwalitatief hoger foerageergebied aanwezig. Vliegroutes zijn niet aangetroffen.

Conclusie

Het slopen van de gebouwen heeft tot gevolg dat **1 zomerverblijf en 1 paarverblijf** van de gewone dwergvleermuis verloren gaan. Twee vleermuiskasten zijn in gebruik door gewone dwergvleermuizen. Eenmaal betreft dit een zomerverblijf (boom bij Burg.Kronenburglaan) en de andere kast (boom bij Schoolstraat) heeft een dubbeldoel functie als zomer- en paarverblijf.

Tijdens de uitvoering moet de functionaliteit van deze boomkasten behouden blijven. De invliegopening moet vrij blijven van obstakels, nachtelijke verlichting schijnend richting de vleermuiskast is niet toegestaan.

In dit geval is er geen sprake van een overtreding van de Omgevingswet.

De Omgevingswet wordt voor wat betreft 2 vaste rust- en verblijfplaatsen overtreden. Voor deze vaste verblijfplaatsen (1 zomerverblijf+ 1 paarverblijf) van de gewone dwergvleermuizen is reeds een vergunning aangevraagd. Op basis van de resultaten zijn aanvullende maatregelen niet benodigd.

Resultaten ten opzichte van vooraf genomen maatregelen

In totaal zijn 12 grote vleermuiskasten op gevels geplaatst en zijn 4 boomkasten geplaatst. Voor de twee aangetroffen verblijven zijn dus voldoende alternatieve kasten aanwezig. Een aanvulling van de tijdelijk kasten is dus niet nodig.

5.4 Overige waarnemingen

5.4.1 Broedvogels waargenomen in of nabij beplanting

Verspreid in de wijk zijn vogels aangetroffen die wijdverspreid zijn en typerend voor een stedelijke en parkachtige omgeving. Dit betroffen de volgende soorten: koolmees, pimpelmees, merel, roodborst, Turkse tortel, houtduif, tjiftjaf, scholekster en groene specht. De groene specht is jaarrond beschermd bij onvoldoende alternatieven, de overige vogels zijn enkel in het broedseizoen beschermd. Nesten van de groene specht of spechtenholen zijn niet waargenomen. Mogelijk maken sommige van de broedvogels nesten in de beplanting binnen het plangebied of de daken van de bebouwing binnen het plangebied. Indien sloop van de gebouwen en verwijderen van beplanting buiten het broedseizoen zal plaatsvinden, of vooraf een controle op broedende vogels door een ecoloog wordt uitgevoerd, is er geen overtreding van de Omgevingswet.

5.4.2 Dagvlinders

Verspreid door de wijk zijn meerdere dagvlinders waargenomen, namelijk klein koolwitje en citroenvlinder. Deze dagvlinders hebben geen enkel belang bij het plangebied. Aanvullende maatregelen zijn niet noodzakelijk.

5.4.3 Kauw

Een broedend paar kauwen is waargenomen bij de schoorsteen van het monumentale deel van het gemeentehuis. Dit deel blijft behouden en de kauw heeft geen enkele hinder van de sloop die plaatsvindt buiten het broedseizoen. Hiernaast is bij de zuidoostzijde van het gemeentehuis een kauw waargenomen die hier mogelijk broedt. Indien sloop van het gemeentehuis buiten het broedseizoen zal plaatsvinden, of vooraf een controle op broedende vogels door een ecoloog wordt uitgevoerd, is geen sprake van een overtreding van de Omgevingswet.

5.4.4 Egel

De egel is vrijgesteld bij een ruimtelijke ontwikkeling van vergunningsverplichting. Voor de egel geldt wel dat invulling moet worden gegeven aan de algemene zorgplicht. Dit kan worden gedaan door vooraf te controleren op overwinterende egels wanneer struiken en bladhopen worden verwijderd tijdens de winterslaap. Door buiten de kwetsbare periode te werken zonder egels in te sluiten kunnen ze zelfstandig het plangebied verlaten. Hierdoor is geen sprake van een overtreding van de Omgevingswet.

5.4.5 Steenmarter

Verblijfplaatsen van de steenmarter zijn niet aangetroffen. Voor de steenmarter blijft genoeg leefgebied over in het centrumgebied in Didam. De steenmarter passeert alleen incidenteel het plangebied en heeft ten alle tijden de mogelijkheid zelfstandig het plangebied te verlaten. De werkzaamheden leiden niet tot een overtreding van de Omgevingswet.

6. Samenvatting

Tabel 5. Samenvatting van de resultaten van het nader onderzoek.

Onderzochte soort of soortgroep	Overtreding Omgevingswet	Aantal	Verdere maatregelen
Gierzwaluw	Nee	N.v.t.	N.v.t.
Huismus	Nee	N.v.t.	N.v.t.
Vleermuizen	Ja	1 zomerverblijf gewone dwergvleermuis 1 paarverblijf gewone dwergvleermuis	Vergunning Omgevingswet **reeds aangevraagd**
	Mogelijk	2 bezette vleermuiskasten	Geen nachtelijke verlichting bij de aanwezige vleermuiskasten in bomen schijnen en geen invliegopeningen blokkeren
Overige waarnemingen (koolmees, pimpelmees, merel, roodborst, Turkse tortel, houtduif, tjiftjaf, scholekster, groene specht, klein koolwitje en citroenvlinder).	Mogelijk voor algemene broedvogels, indien sloop van de gebouwen en/of verwijderen van beplanting in de broedperiode plaatsvindt.	n.v.t.	Bebouwing slopen en beplanting verwijderen buiten het broedseizoen Of vooraf controle laten uitvoeren door een ecoloog
Egel	Nee	1	Invulling geven aan algemene zorgplicht
Steenmarter	Nee	1	Invulling geven aan algemene zorgplicht

7. Algemene en specifieke zorgplicht

Iedereen draagt vanuit de Omgevingswet een zorg voor zijn leefomgeving inclusief de natuur. Nadelige gevolgen moeten voorkomen worden als dit redelijkerwijs gevraagd kan worden. Ondanks de ecologische begeleiding en de getroffen maatregelen kunnen dieren aanwezig zijn binnen het plangebied vlak voor of tijdens de werkzaamheden. Alle dieren, ongeacht de beschermingsstatus, moeten de kans krijgen zich zelfstandig in veiligheid te kunnen brengen. Indien onverhoopt nog beschermde soorten in het plangebied aanwezig zijn waar op voorhand geen rekening mee is gehouden, moeten de werkzaamheden worden gestaakt en dient een passende oplossing met de betrokken ecoloog te worden gezocht.

Voor Rode lijst soorten geldt de specifieke zorgplicht. In het plangebied zijn geen waarnemingen gedaan van soorten van de Rode lijst. De werkzaamheden hebben geen schadelijke gevolgen voor Rode lijst soorten die buiten het plangebied voor kunnen komen.

8. Literatuur

Gebruikte protocollen

- Kennisdocument Gewone dwergvleermuis 2.0 van BIJ12;
- Kennisdocument Gewone grootoorvleermuis 1.0 van BIJ12;
- Kennisdocument Gierzwaluw 2.0 van BIJ12;
- Kennisdocument Huismus 2.1 van BIJ12;
- Kennisdocument Kleine marterachtigen 1.1 van BIJ12;
- Toelichting voor aanvraag omgevingsvergunning flora- en fauna-activiteit onder de Omgevingswet (Ow) voor verboden genoemd in Besluit activiteiten leefomgeving (Bal), Provincie Gelderland (27 februari 2024);
- Vleermuisprotocol 2021 geactualiseerd voor de meervleermuis, Netwerk Groene Bureaus.

Websites

- www.sovon.nl
- www.vleermuis.net
- www.vogelbescherming.nl
- www.zoogdiervereniging.nl

Voorgaand onderzoek

- Actualisatie quickscan Centrumplan Didam, 3 februari 2026, Foreest Groen Consult